

Yeni doğmuş olan bebeklere yapılan iğnelerin önemi (Injections for newborn babies – why they're important)

Anne ve babanın yeni doğmuş olan bebeklere yapılan iki tür iğneyi bilmeleri gerekmektedir. Bunlardan biri K vitamini iğnesidir ve bebekleri (Vitamin K Deficiency Bleeding - VKDB) denilen ve K vitamini eksikliğinden kaynaklanan kanamalara karşı korur. Diğer iğne ise bebekleri hepatit B denilen karaciğer hastalığına karşı koruyan sarılık aşısıdır. Bebeklerin iğneleri doğdukları hastanelerde yapılır ve devlet hastanelerinde ücretsizdir.

Bebeklerin neden K vitaminine ihtiyaçları vardır?

K vitamini eksikliği, yeni doğmuş olan bebekler için (VKDB) riskini taşır. Kanama beyinde de olabilir.

Yeni doğmuş olan bütün bebeklerin K vitaminine ihtiyaçları var mıdır?

Evet. Yeni doğmuş olan bebeklerin vücutlarında kendilerini VKDB tehlikesine karşı koruyacak kadar K vitamini olmayabilir. Bebekler genellikle 6 aylık oldukları zaman vücutlarında yeterli miktarda vitamin birikmiş olur.

K vitamini her zaman iğne yoluyla mı verilir?

Vitamin iğne veya ağız yoluyla verilebilir. İğne yolu daha kolaydır çünkü iğneyle verilen dozun etkisi aylarca sürer.

Aşağıda gösterilen durumlarda bebeklere iğne yapılır:

- Bebek erken doğmuş veya hastaysa
- Anne gebeyken sar'a, kan pıhtılaşması veya verem hastalığı için ilaç aldıysa (Bu tür ilaçları alıyorsanız doktorunuza veya ebeye söyleyiniz).

Ağızdan alınan K vitamininin etkisi iğne kadar uzun süreli değildir. Üç dozda verilir:

- Bebek doğar doğmaz
- Doğumdan üç ilâ beş gün sonra
- Bebek dört haftalık olunca

NOT: Anne ve babanın üçüncü dozu unutmaması çok önemlidir! Çünkü bu doz olmadan bebek tam olarak korunamaz.

Bebek kusarsa doz tekrar verilir.

K vitamininin yan etkileri var mıdır?

Sağlık yetkilileri, Avustralya'da bebeklere 1980 yılından beri verilen K vitamini iğnesinin tehlikesiz olduğuna inanmaktadırlar. Yapılan araştırmalardan biri, K vitamini iğnesi ile çocuklukta görülen kanser hastalığı arasında bağıntı olduğunu söylemekle birlikte diğer altı araştırma böyle bir bağıntı olmadığını göstermektedir.

Bebeğe K vitamini verilmesini kabul etmek zorunda mıyım?

Karar sizindir ama, doktorlar, hasta olan veya sünnet de dahil, ameliyat olması gereken bütün bebeklere K vitamini verilmesini kuvvetle önermektedirler.

Bebeklerine K vitamini verilmesini istemeyen anne ve babaların aşağıda gösterilen VKDB belirtilerine dikkat etmeleri gereklidir:

- Bebeğin vücudunda görülen ve açıklanması mümkün olmayan kanamalar veya morluklar
- **Bebek üç haftalık olduktan sonra** derisinde ve göz aklarında sarılık olması.

K vitamini almış olsalar bile yukarıdaki gibi belirtileri olan bebeklerin doktora götürülmesi gereklidir.

Bebeklerin neden hepatit B sarılık aşısı olmaları gereklidir?

Hepatit B karaciğeri etkileyen bir virüsün neden olduğu ciddi bir hastalıktır. Virüsü taşıyan bazı kimselerde ya hastalık belirtileri görülmez ya da belirtiler çok hafiftir. Ancak, özellikle hepatit B'ye çocuklukta yakalanmış olan kişilerin yüzde 25'i daha ileri yaşlarda ciddi karaciğer hastalığına tutulabilirler. Aşı bu tehlikeyi önler.

Hepatit B nasıl bulaşır?

Virüs, vücut salgılarında (kan, tükürük ve sperma gibi) yaşar. Anneleri hepatit B hastası olan bebeklere doğum sırasında hastalık bulaşması olasılığı çok yüksektir.

Hepatit B'nin diğer bulaşma yolları aşağıda gösterilmiştir.

- Hastayla hasta olmayan bir kişinin kanlarının birbiriyle temas etmesi, ki bu şöyle olabilir: Derideki kesik ve çizikler yoluyla temas; uyuşturucu almak için kullanılan ve hastalık mikrobunu taşıyan iğne ve şırıngalarla olan temas; vücudun çeşitli yerlerine küpe takmak için delik açmakta kullanılan aletlerde hastalık mikrobunun olması ve bunlarla olan temas.
- Hasta olan bir kişiyle cinsel ilişkide bulunmak.

Bebeklerin neden doğar doğmaz aşı olmaları gereklidir?

Etkili olabilmesi için, aşının yeni doğmuş olan bebeklere mümkün olduğu kadar kısa bir süre içinde yapılması gereklidir. Bebeklere iki aylık, dört aylık, altı aylık ve 12 aylık oldukları zaman da diğer hepatit B aşıları yapılır. Bu aşılar genel olarak çocuklukta yapılan diğer aşılarla birlikte yapılır.

Bebeğin aşı olması gerekli midir?

Karar sizindir ama sağlık yetkilileri aşıları kuvvetle önermektedirler.

Hepatit B aşısının neden olduğu sorunlar var mıdır?

Ciddi yan etkiler nadirdir. En yaygın sorunlar aşının yapıldığı yerin acıması, hafif ateş ve eklem ağrılarıdır. Endişe duyduğunuz durumlarda doktorunuzu görünüz.

Telefonda İngilizce konuşmakta güçlük çekenler Yazılı ve Sözlü Çeviri Servisi'ni 131 450 numaralı telefonda arayabilirler.

Multicultural Communication kuruluşunun Internet adresi olan <http://mhcs.health.nsw.gov.au> sayfasında sağlık konusunda yazılmış Türkçe bilgiler bulabilirsiniz.

Burada belirtilen telefon numaraları makalenin yayınlandığı tarihe göre geçerli olmakla birlikte, her zaman kontrolden geçerek düzeltilmedikleri için telefon rehberine bakmak da gerekebilir.